

„Edinost“ izhaja vsako drugo in četrto sabota vsakega meseca in velja za Trst vse leto gl. 2 kr.— zunaj Trstu po pošti vse leto . 2 . 40
 polu leta . 1 . 20
 četrt 70
 Za oznanila, kakor tudi za „poslanice“ se plačuje za navadne tristopne vrste:

8 kr. če se tiska 1 krat
 7 2 krat
 6 3 krat
 Za večje črke po prostoru.

EDINOST

Posamezne številke se dobivajo po 7 kr. v tabakarnah v Trstu pri pošti, pod obokom tik Kalistrove hiše, na Belvederu pri g. Bertolina, v okolici: Na Opčinah v loteriji, na Proseku pri g. Gorjupu, v Barkoli pri g. Ani Taku in v Bazovici pri Ani Tuž, v Skednji pri Fr. Sanein M. Magdaleni zg. J. Ježu. Naročnina in vsa pisma naj se pošiljajo uredništvu v Trstu Via Ponte nuovo N.° 1—1080.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinosti je moč“.

Slavnost sreberne poroke Njih Veličanstev.

Jutri bode poseben dan za tržaške Slovence, slavnost, ktera se bode vršila pri sv. Ivanu na travniku pod milim nebom, pokaže, da smo Slovenci na obalih Adrije najzvestejši čuvaji Avstrije, da se hrib in hrast omaje, a zvestoba Slovencev ne gane, če tudi ni njihovo zahtevanje in želja spolnjena.

Kresovi od furlanske meje daleč v Istro so v sredo večer kazali, da ljudstvo visoko spoštuje dinastijo, ter da se ni bati pri tacej udanosti nobenega sovraga, bodi si od ktere strani koli, najmanj pa od nenasičene Italije. Jutranja slavnost bo tržaškimi Slovencem nova zaveza, da se še hrabriše postave v bran oni stranki, ktera brez vspeha sanjari, da bi nas pollaščila in odtrgala od celokupne Avstrije. Tržaški Slovenci smemo ponosno praznovati sreberno poroko Njih Veličanstev, zvesti smo dinastiji, hočemo biti srečni in svobodni, in ker imamo ustavo, če tudi še ne izvršeno v blagost vsem narodom v državi, upamo vendar boljših časov. ko se v vladi, kar treba, promeni; potem se spolne besede svitlega vladarja: *Naredite mir mej narodi.* Tržaški Slovenci, pridite v ogromnem številu k slavnosti vsi v narodni obleki, da pokažemo svetu, kaj more naša trdna volja.

Pozivljamo vse rodoljube, naj se mirno in pametno vedó in vsak naj pripomore k redu z izglednim vedenjem, da nam ne bodo nasprotniki očitali in nas grdili, kar je njih največje veselje. Tukaj je spored po katerem se bode slavnost vršila, kakoršne še tržaška okolica ni imela.

VABILO

k ljudski veselici,

ktero napravijo tržaški okoličani in drugi Slovenci tržaškega mesta v proslavljenje

SREBERNE POROKE

NJIH VELIČANSTEV CESARJA FRANCA JOSIPA I.

in

ELIZABETE CESARICE,

v nedeljo 27. aprila na velikem travniku pri Sv. Ivanu blizu ondotne cerkve.

Spored:

1. Godba.
2. Govor o pomenu slavnosti in poklon deputacije okoliških deklet Nj. ekscelenci gospodu namestniku.
3. Hribar. *Kantata s cesarsko himno*, pojó vsi zbori.
4. Jenko. *Što čutiš*, poje skedenjski zbor.
5. Hajdrih. *Morje Adrijansko*, pojó vsi zbori.
6. Tovačovsky. *Bože živi*, poje proseški zbor.
7. Pelicon. *Primorski stopaj*, poje zbor sv. Križa.
8. Briž. *Oj Banovci*, pojó vsi zbori.
9. Hajdrih. *Mladini*, poje openski zbor.
10. Zajec. *U boj*, pojó vsi zbori.
11. Leban. *Molitev*, poje verdeljski zbor.
12. Godba.
13. Kocijančič. *Narodni venec*, poje zbor sv. Jerneja.
14. Jenko. *Naprej*, pojó vsi zbori.
15. Godba.
16. Telovadno tekmovanje.
17. *Narodni ples*, 100 parov zbranih plesalcev in plesalk v narodni obleki.

Po dovršenih teh točkah prosta zabava, skupna večerja, umetalni ognji in razsvitljava z električno lučjo.

Začetek točno ob 3 uri popoldne.

Ako bi bilo vreme slabo, deževno, prenese se veselica na prihodnjo nedeljo.

V Trstu, dne 22. aprila 1879.

Odbor, za slavnost
v spomin cesarjeve sreberne poroke.

Kako stališče imamo tržaški Slovenci po volitvah?

Človek živi v nadi in upanji, kateri ga večkrat varate, posebno, kadar je stiskan in tlačjen, da ga vsak oddahljaj duši.

Tržaški Slovenci imamo mej vsemi svojimi brati neke posebne razmere, ktere se sicer dajo z družimi primerjati, vendar pa imajo različne strani. Nekaj malo časa sem smo se postavili javno na svoje stališče, visoko dvignoli narodni prapor v zakotji Adrije, ter začeli srčno duševni boj pri vseh ovirah in zaprekah brez odmora. Da nismo počivali, to kaže narodno gibanje, katero je od leta do leta jačji, in danes so naši sosednji bratje in zlasti vsi avstrijski Slovani pozorni na jadranske obale.

Važno je stališče, katero zavzímamo, kajti ne le, da pripravljamo stalni obstanek v Trstu in okolici krepkemu narodu, krepimo tudi moči, kakor v armadi pred vojno.

Pohlepna „Italija iredenta“, ktera vse sredstva rabi, da bi opozorila sosednje Italijane na zamolkli javek nezadovoljnih kričočev, vkoreninila se je na naših tleh do dobrega, in tu je treba zdatnih pripomočkov, kateri morejo vgrajati Sloveniji in dinastiji.

Poleg tega ima „Italija iredenta“ mej izobraženimi v Trstu mnogo privržencev, ki ne delajo naravnost propagande za svojo obečano deželo, vendar pa je njih posrednja skrivna pomoč toliko bolj škodljiva, ker spodkopava javno menjenje in jemlje lahkovrnim našincem zaupanje.

Pripoznalo se je od vseh krajev, da smo tržaški Slovenci žilavi in to posebno po letošnjih volitvah, kajti, kdor pozna naše moči in nasprotnikove, čudil se bode, da smo si priborili častno zmago s trudom in slabim orožjem, namreč le z besedo, mej tem, ko je nasprotnik denarje sipal, da bi uboge seljake bil zapeljal.

Še imamo poštene kmete v okolici, vskliknol je marsikdo po zmagi, in upanje je, da bode pri prvi volitvi še boljše, nego je bilo pri vseh doslej, kajti nasprotnik je izigral zadnjo karto, in zgubil je.

Nada po volitvah, da se nam na boljše obrne, začela se je kvariti, nadejali smo se večine, ali pokazalo se je, da je mej zdravimi sadeži večkrat mnogo gnjilobe, ktera se je prav zdaj pokazala, ko so bile prve seje mestnega zbora.

Nečemo kazati s prstom, kdo je največ zakrivil, da je to tako, ker sedaj temu ni pravega časa, ali dolžni vendar ne oslujemo, ker smo vajeni očitno nevstrašljivo govoriti ter svetu kazati, da hodimo ravno pot, če tudi le na svoje moči navezani; naravna pot je najboljša in gotovo do cilja vede.

Mestni zbor ima tako lice, ko stari malik z dvojnim obrazom. Osupnoli so oni, ki so se prerano smijali, kajti italijanski veter je zborovo lice tako spremenil, da so se čudili celo oni, ki so manj verovali od nasprotnikov samih. Dve stranki enako močni si stojite nasproti, druga drugej kliče naj orožje odloži, ali — obe s puško pri nogi čakate dneva, da se ena ali druga udá.

Italijanska stranka je složna, mej tem pa je avstrijska uže nekoliko uskokov iz svojih vrst zgubila, lahko je tedaj, da poleže avstrijska stranka. Uže nek problematičen kompromis o verifikacijah nas je iznenadil, ker se nij protivila potrditvi volitve I. okraja, v katerem so se godile nepostavnosti in goljufije, ktere so volilci dokazali in vložili protest, ki je bil pa brezuspešen zato, ker je bil kompromis z nasprotno stranko tako narejen, da je avstrijska morala reči *a*; kmalu poreče tudi *b* in tako pride mo polagoma do zadnje abecedne črke.

Naj bi se bila volitev preiskala in potem še le izreklo, ali je veljavna ali ne, ne pa precej prikimalo, kakor zamišljeni človek svojemu prašalcu. Kako stališče imamo tržaški Slovenci, to je jasno vsakemu po teh malih besedah.

Zarad tega pa nam ni pogum upadel in tudi orožja v žito ne vržemo, ampak pomnožimo svoje moči; če tudi ne hvalimo dneva pred večerom, vendar vemo, da „nij še vseh dni konec.“

Svoje stališče zboljšamo prej ali slej s tem, da prosti narod pripravljamo na prihodnje boje, katerih se obilo nadejamo.

Vtrditi moramo naše nasipe, ktere so vraznik ruši a jih ne more vničiti.

Okoličani, nikakor ni treba dvomiti, da je bil naš boj brez vspeha, nasprotnik je dobil po našem hrabrem vedenju strah, ker je uvidel, da se naše moči množe, da smo priredili uže mnogo domačih vodjev, ki umejo voditi svoja krdela k zmagi.

Kadar zopet pokliče naše čete poziv na volišče, z veseljem bomo pod senco narodnega praporja k zmagi korakali z tisučerim klicem: „Naprej zastava Slave“!

Dopisi.

V Rojani 24. aprila.

Veselico, katero je priredila sinoči naša čitalnica, sme se po pravici veličastna imenovati, svečava je bila krasna, štiri plamenice so gorele skoro do jutra v vrsti pred poslopjen, okna so bila nazsvetljena in bengalični ognji so menjavali trobarveni plamen. Strelalo se je ves večer, da je daleč odmevalo.

Največ pozornosti pa je obudil umeteljni ogenj, ki ga je oskrbel g. Valenčič, stari redar rojanske čitalnice, kateri je z umetelnimi ognji pri vsakej veselici iznenadil društvo in okoličane.

Potem se je vršil spored; g. predsednik Dolinar navede pomen današnje veselice ter navede, kako smo sami največ krivi, da ne vživamo še popolnoma svobode, ker neznamo rabiti dane nam ustave in sklene v vesoljnem odmevu s trikratnim živio na Nji Veličanstvi.

Potem se je pela cesarska himna, za njo „Huzitska“, katero naše ljudstvo le redkokrat čuje in morala se je ponavljati.

„Udanost Slavjana“ je deklamoval g. J. Sosti kaj dobro, besede so bile lepe in navdušene, žel je obilo pohvale.

„Vse za vero, dom cesarja“ je deklamovala gospodičina L. Hučkova, in reči moramo da izvenredno dobro, umela je posebne stavke globokočutno naglašati, zaslužena pohvala jej ni izostala „Domovini“, čvetero spev, se je moral ponavljati, ker je občinstvo brez nehanja ploskalo ubranim glasom domačih Slavčkov.

„Potoku“, samospjev, ktere ga je zložil g. pevovodja Kosovelj, pel je g. Vadnov spremljan na glasoviru od g. pevovodja, napravil je nenavaden vtisk; kako lepi samospjevi uplivajo na občinstvo, to smo videli sinoč ko je mili glas g. V. tako melodično donel na ušesa.

„Narodni venec“, ktere ga je pel ves zbor, bil je izvrsten, tržaški pevci so res pevci, da je malo taeih.

Igra „Pokojni moj“, se je vršila spretno in brez spotike, igralci so svoje naloge tako izvršili, kakor se le od izurjenih pričakovati more.

G. Wolf, kteremu je oder domač, igral je prav aristokratsko P. Scampanjora g. S. Bartelj, bil je v resnici francoski grajščak Ferrambuk, ki je umel posebno dvoriti. Gospodičini L. Hučkova Josepina in Jul. Hakljeva bile ste na mestu, da smo bili popolnoma zadovoljni.

Posebno teški roli ste imele prve dve, a umele ste je izvrstno izvršiti, Julija Hakljeva, Zalka, bila je jako ljubeznjiva hišna; ona je dramatična moč, katero jako čislamo.

Po tem je bil ples, ki je trajal do jutra, vse veselo, vse v redu in v naj boljšem duhu se je vršilo, pevci pa so nam ko Slovci peli.

Kritični politični pregled.

Petindvajsetletnica cesarjeve poroke se je obhajala v vseh krajih naše države z velikim veseljem i navdušenjem. Tolike i tako splošne slovesnosti mej vsemi avstrijskimi narodi uže davno nij bilo. To je najboljši dokaz, kako trdna je ljubezni vez, ki veže narode na presvitlo cesarsko hišo. In v resnici, nij manjkalo prilik, ki so to zvezo nategnole in vrtrdile. Kdo ne ve, kako usodopolno je bilo zadnje četrstoletje, boji znotraj, napadi od zunaj so pretresali stebre naše države, nijso jih podrlji, ampak ojačili so jih, da bodo vprihodnje še trdnejše stali, nego doslej ter kljubovali vsem viharjem, naj pridejo, od kodar koli.

Opomniti nam je velike blagodušnosti, katero je cesar v spomin sreberne svoje poroke skazal avstrijskim narodom; ustanovil je namreč iz lastnega primoženja 40 štipendij po 300 gld. v zlatu za uboge in vredne učence vseučilišč avstrijsko-ogerske države, potem 20 prostih sedežev na odgojiščih za hčere častnikov v Hernalsu in Šopronu in 10 prostih sedežev v vojaškem sirotišči v Fišavi. Štipendije se bodo imenovale po cesarjevem in cesaričinem imenu, 7 je določenih za Duuaj in enoliko za Budapešto, pet za Prago, in po tri za Gradec, Insbruk, Krakovo, Levov, Črno-

vice, Kološvar in Zagreb. Hvala presvitemu vladarju za tako blagodušen dar! — —

Razen teh lepih ustanov, ki bodo na vse čase oznanovale, kako blag gospod je cesar Franc Jožef, blagovolil je on razdeliti mej dunajske uboge 20000 gld. ter je pomilostil veliko število ljudi, ki se v ječah pokoré.

V četrtek so bili skoro vsi škofje zbrani na Dunaji ter so blagostovili cerkev, ki je bila sezidane v spomin srečne cesarjeve rešitve iz morilčevih rok.

Prve dni minolega tedna je sprejemal cesar voščila od mnogih poslanstev iz vseh cesarskih dežel ter je vsacemu poslanstvu govoril lepe i pomenljive besede, ki pričajo, kako vešč je naš vladar v vseh državnih zadevah in razmerah in kako mu je na srci blagost vseh in vsacega.

Kaže se, da Čehi vendar le pridejo v prihodnji državni zbor; to bode prav, ker potem bo mogoče preroditi Avstrijo ter centraliste za vselej potisniti v tiste meje, ki jim gredo po pravici.

Novi pazar posedemo; dolgo se je branil sultan podpisati dotični dogovor, ali na pritisk turških ministrov i na žuganje angleškega i nemškega poslanca se je vendar udal in podpisal.

Da Turkom nij ostanka v Evropi ter da je treba, da se ta divji rod spravi onstran Bospora, to se je zadnje dni zopet pokazalo. Zadnjič so namreč redni turški vojaki in Arnavti napali serbsko mesto Kuršumlje ter je vzeli po hudem boji, potem pa se blizu mesta vtrdili. Serbska vojska, poslana zoper te divjake, zapodila jih je s krvavimi glavami nazaj na turško ozemlje. Ta dogodek in dogodbe v Rumeliji delajo preglavico velevlastim, ki pri vseh svojih prizadevah ne morejo napraviti miru in reda v deželah, v katerih stanujejo še Turci, pomešani s kristijani.

Na Ruskem se godé osodopolne reči; politični umori so se začeli tako panavljati, da strašijo vse državne oblastnike. Neka skrivna zarotna družba pošilja političnim velikašen smrtne obsodbe, ki se prodrzno vrše na javnih trgih in veselicah; celo ženske so vpletene v to krvavo družbo.

Velikonočni pondeljek je hotel nekij Solovjev, učitelj iz Petroburga, umoriti celo cesarja Aleksandra. Ko je namreč cesar šel zjutraj ob devetih na sprehod, potegnil je Solovjev, ko se je carju poklonil, revolver iz žepe, ter je trikrat nanj ustrelil, toda v veliko srečo nij zadel vladarja, ker je bil ta previden ter se je naglo v stran umakol tako, da mu je le ena krogla suknjo prebila. Neka žena, ki je najbližje bila, zagrabila je za lasé morilca, ta pa jo je hudo v roko ugrizol, potem so drugi ljudije zgrabili hudodelca, ki se je iz vseh moči branil i še streljal ter enega v lice ranil.

Če nekateri ljudje na Ruskem mislijo, da s tacimi zločinstvi dosežejo večjo svobodo, jako se varajo; iz hudodelstev ne drži pot do svobode. — Res je, prav bi bilo, da se tudi Rusom da ustava in preverjeni smo, da jo car Aleksander tudi do-

voli, ko se mu bode zdel ugoden čas, ker takih vladarjev, kakoršen je Aleksander, navaja nam zgodovina le malo. Koliko je storil on za rusko ljudstvo, koliko za nesrečne kristijane na Turškem!

Uže s tem, da je osvobodil ruskega kmeta, da je bolgarski rod otel iz turške sužnosti, ovil si je krog senc nesmrtné slave venec; zgodovina ga bo imenovala mej prvimi vladarji vseh časov in držav srečitelja človeškega rodu. In tak mož se napada se smrtnim orožjem! To je strašno, to je grozno, do duše žalostno!

Mihec in Jakec pri volitvah.

Mihec: Veš Japa, hajdiva v Škednjo, da vidiva, kako se kaj tamošnji možje vedó, pa hodiva mimo pokopališča, tam bova vse vrste ljudi videla.

Jakec: Kladi vi pa morava se saboj vzeti, da udariva, ako bode treba, po izdajicah, ker tu se jih ne manjka.

Mihec: Kdo je tam oni bradasti človek, ki pije in sedi blizu Sira, in s katerim Boneti tako ozbiljno govori, kakor bi na prodaj bilo fino bergamotno olje?

Jakec: Ali ni si bil nikdar v rojanski čitalnici in poslušal pred letmi predsednikovih govorov?

Mihec: Da, hodil sem tja.

Jakec: Evo ti nekdanjega predsednika rojanske čitalnice, Rožičko, to je on v pravi podobi. On ne gre nikdar sicer od doma, ako ni volitve; pri teh pa hodi agitirat za Strudthoffa v I. okraj, ker tam se misli najbolj varnega, da ga ne zaleze kak narodnjak, in se lakho izgovori, da je šel na pokopališče.

Mihec: Čudno je to, da ima takrat na pokopališči opravke, ko so volitve, morda hodi na grobove, da bi umrle izdajice naroda čaral in k volitvi vabil?

Jakec: Nič ni čudno, saj pri taki priliki Ružičko prav vesel domu pride, ne, pripelje se tako sem hotel reči, in je ta ko čudno zamišljen, da sta ga morala dva domu spremiti z vozičkom. Ali nisi videl kako ga je Sira tolažil na vozu in celo držal tako, kakor se drže tisti, katere vino meče?

Mihec: Oblast ga udari! mislil sem, do se pelje kak mlinar, ali pa da je morda cesta nanj padla? bil je ves oprasen.

Jakec: Nekega uradnika iz Trsta, ki je vrl Slovan, nagovarjal je tudi Ružička, naj za Strudthoffa agitira, pa ker ima „poštenje“ in narodni čut, odbil mu je to in ni hotel stopiti mej izdajalce domovine, kateri za laskave denarje prodajajo svoj narod in svoje poštenje.

Mihec: Tisto pismo, ktero je prej dve-ma letoma prišlo na g. Sancina, naj bi tudi on Strudthoffa volil in zanj delal, ima v rokah vrednik „Eдинosti“. Kakor se vidi iz pisave, da si je zavlečena, kaže povsod izdajico v pravej barvi, v nekijh vrstah vrag rožičke ven moli.

Jakec: Hajdiva v Škednjo, pustiva Rožičko, naj pije vino pri Bonetiju, pregovor pravi, da se kača s kačami pari.

Mihec: Strela udri iz višine izdajalca domovine! kdo vžiga svetilnice na lestvi tam le? zdi se mi znan, ker je vedno bil naroden agitator.

Jakec: To je Vincenc, pravi potomec svetega Petra, ki je ribe lovil, in potem ljudi. Ta je tudi ob volitvah svoje mreže, ako jih ima, na kol obesil, pa je ljudil lovil — za Strudthoffa, prodal je svoj narod in svoje poštenje, njegove besede, ki jih pri vsaki priliki govori: „Strela udri i. t. d.“ spolnujejo se nad njim samim. Kdor je svoj narod zatajil, ne velja tudi pri nasprotniku nič; izdajalec se rabi, a spoštuje se ne to si zapomnite, Vincenc.

Mihec: Japa, stopiva malo za uni bo-rjač, ne vidiš lepe družbe tam le? Kinreich ali Škedereich, ker je šked polen, žep imel, s katerimi je hotel morda golufati, to je načelnik, njegov „frajtar“ je baje Biberič, to je tisti, ki je hotel glasovnico šanzirati, pa ga je zidar Sancin zapazil in dal v luknjo vtaknot. Pazi dobro, Japa, zdaj je še Vincenc prišel z lestvo, Bog ve, ali jo kdo porabi za svoj namen?

Jakec: Plakati za Strudthoffa zdé se mi v enakej slovenščini, kakor je Rožička govori, čul sem da, ga na Dunaj vzemo v finančni odsek, saj vleče penzijo od finance, in pri ministerstvu treba takih, ki so izvedeni.

Mihec: E, Japa! da bi ti znal, kako je izveden v agitacijah, kako binavsko se vesti zna in kmetu pripovedovati o zlatih hribih in dolinah, ki jih Strudthoff Škedencem pridobi, o cestah in Bog vedi, o čem vse zna govoriti.

Jakec: Miče! molčiva zdaj, ker se bliža človeče z naočniki, Sira mi je pravil, da Rožičku, prijatelj pri Llojdu, sluša na ime Luksardo.

Mihec: Vrniva se na počeno kolibo in kadar bode županova volitev, bova tudi mi dva glasovala, da bode zopet Angel župan, saj stranka zborovega središča tako ni piškavega oreha vredna, nekteri so celo divji.

Jakec: Kej pej Miče, nekaj časa še prebijeva to lahonsko počenjanje, potem pa vzameva mokro cunjo in udri ga brate, hajdi čez morje, kamor te veseli, tako bova rekla, tu ni treba Garibaldincev, uže mi znamo sami gospodariti.

Na zadnje pa je še to ljudem, z vlasti onim pravil, ki so bolj omikani, da je g. Strudthoff dober Avstrijec?! in da ni Garibaldinec; ha, ha, ha! kdo bi se ne smijal!

Mihec: Jaz pa vem dogodbico, kako je nek student iz Trsta, ki je na dunajskem vseučilišči študiral pred vojno iz Italije nekega dne pozval svoje tovariše k obedu ter potem odrinol v Garibaldijevo četo in ta gospod je neki praktikant ali kali pri nekem odvetniku v Trstu, poleg tega pa še sedi na stolu, na katerem bi moral okoličan sedeti.

Miše: Veš li Japa, zakaj je na levici kakih devet obsedelo, ko je bilo glasovanje za odreso cesarjevo?

Japa: Kej pej Miče, zato ker je na leviči tržaškega mestnega zbora toliko lojalnosti, da nekteri skoro od veselja omedlijo, in ako bi vsi ostali, plakala bi majka Italija, da so v Trstu nezvesti sinovi „Italije iredente.“

Miče: Ali je pa morda kedo tam pri levičarjih stole s smolo namazal, da so se prijeli?

Japa: Kej pej, pa ne z avstrijsko.

Domače stvari.

Okoličanom in okoličankam priporočamo, naj pridejo k slavnosti vsi najedniše oblečeni v narodni obleki, pri plesu mora biti najlepši red, vsak par dobi vstopnico, to je listek, brez kterega ne bode smel nobeden plesati, dobiva se pri odboru. Tudi se bo na to gledalo, da ne boste dve ženski ali dva moška skupaj plesala, vsak se ima podvreči poveljem plesnega odbora, kdor bi se zagrešil proti redu, izključen bode od veselice. Odbor bode tudi na to pazil, da ne bo noben pel razen pevcev, ki so zato pozvani; vpitje in enake reči so ostro prepovedane.

Okoličani in okoličanke, le pozorni bode in zagotavljamo Vas, da boste prav zadovoljni i se lepo veselili.

Minolo sredo večer je bil za Trst in sosednje pokrajine čarovni večer, še nikdar ni svetilo na jadransko morje toliko ognjev, kakor na predvečer srebrne poroke Nji Veličanstev. Od furlanskih ravnin tik morja po močvirjih i na hribih je bila ognjena veriga, vsaka gora, vsak grič se je svetil. Rakete so švigali po zraku in bengalični ognji čarovno plapolali.

V luki, posebno na Llojdovih parnikih je bilo brez števila oblonov; velikanski ognjemeti so razsvitljavali vso luko in okolico. Trst se je lesketal v morji lučij. Lahoni so strašili s pismi, ali tržaško ljudstvo vé, da se mu nji bati strahopetih stopačev ptujcev, kateri jedó naš kruh, ker ga jim Italija ne more dati. Ljudstvo se je do polnoči valilo po ulicah in se radovalo krane svečave. Iz okolice pa je odmevalo tisočero strelav. V četrtek pa so streljali na gradu naznanjali slovesen dan in na prvi strel se je razgrnol v luki na tisoče zastav.

Križanom v prevdarek. Njegovo Veličanstvo presvitli naš cesar je velik dobrotnik vsem svojim podložnikom in kakor pravi oče poln ljubezni do svojih otrok je zmirom naj prvi, ki nam pride na pomoč, ko nas nesreča zadene. Vsak dan imamo priliko pozvedati iz časopisov, koliko dobrot pošilja on raznim krajem, kjer je ljudstvo v stiski, da jim polajša trpenje in revo.

Tudi naša okolica je bila večkrat razveseljena s kakim blagodušnim darom iz dobrotljive roke Njegovega Veličanstva in te dni smo brali v časopisih, da je milostljivi vladar podaril 500 gl. tistim ubogim ribičem; kterim je jeseni morski vihar razbil barke in jim tako vzel glavni zaslužek. Smi-

lili so se nam takrat ubozi ljudi, ker znamo, kako težko jim bode si nove barke pripraviti; ali nikdo se ni menil za naše uboge ribiče v Križu, Proseku in Kontovelji; naša komunska kasa, ki ima toliko denarja za vsake druge nesrečneže, ostala jim je popolnem zaprta, naši meščani, ki pri vsaki priložnosti hočejo pokazati, da so usmiljenega srca, ostali so gluhi prošnji ubozih revežev. Obrnoli so se tedaj do cesarja in dobili so tudi od tam lepo pomoč.

Ali čudno se nam je zdelo, ko smo o tem milostljivem daru iz roke Njegovega Veličanstva v časopisu brali. Naznanjemo je bilo, da dobé ribiči iz Proseka in Kontovelja 400 in Križani le 100. Prosili so pa vsi vkup in morali bi tudi vsi vkup ta dar prejeti.

Tudi znamo, da so imeli večjo škodo Križani, nego oni drugi ribiči. Ali to ima poseben pomen in Križanom vest sama pové, kaj to pomenja. Vlada si je dobro zapisala, kaj se je zgodilo v Križu na dan volitve, kako so Križani, zapeljani od italjanske stranke, dejali svoje glasove kandidatu stranke, ki je Avstriji sovražna; možje pa iz Proseka in iz Kontovelja so se vredne in zveste Avstrijce pokazali in te je hotela sama vlada pohvaliti in pridobila jim je to pomoč od cesarja Nam se še bolj smilijo ubogi Križani, ker ne le, da so se ločili od vseh svojih bratov v okolici tako, da bi skoraj okolici še večjo sramoto napravili, da niso volilci iz Proseka in Kontovelja tako trdno in možato stali za g. Nabergoja, ampak v svoji nevednosti so se tudi pokazali Avstriji nasprotne, kar se ni še nikoli zgodilo v okolici.

Dobro vemo, da se bo vsak Križan sedaj kesal, da je takrat prodal pošteno svoje ime za par litrov vina in da se je stem pridobil slaho ime pri vseh pametnih ljudeh in pri vladi; še bolj mora to boleti srca onih ribičev, ki bi zdaj lahko večjo podporo od cesarja vdobili. Priporočamo tedaj našim bratom Križanom, naj bodo v prihodnje bolj previdni in naj bolj premislijo, kje imajo svoje brate, kdo je njih vladar in kdo ima zanje boljše srce.

Križani, skrbite, da madež, ki pokriva pošteno vaše ime, kmalu operete in da si zopet pridobite ljubezen in spoštovanje svojih rojakov in milost cesarjevo. Radi Vas potem zopet sprejmemo v svoje vrste.

Okoličan.

Zastavo je blagoslovilo društvo težakov (Società dei facchini in Trieste) minolo nedeljo v gledišči Armonija, godba pod vodstvom g. Avgustinčiča je igrala kaj izvrstno, posebno se je odlikovala s cesarsko himno.

Pravila „Slovenskega delalskega društva“ je visoka vlada potrdila, toraj je društvo postavno dovoljeno in začne svoje delovanje s prvim občnim zborom, kateri predsednik v kratkem skliče. Slovani v Trstu in v okolici, pristopite v obilnem številu v koristno delalsko podporno društvo, da bomo tudi, do sedaj zanemarjeni slo-

vanski delalci v Trstu, imeli svoje ognjišče ter se razvijali v omiki in napredku, kakor v narodnosti. Vsi za enega in eden za vse moramo delati, da dovršujemo pravi in blagi namen društva, ki v Trstu Slovanom prinese boljše bodočnost in blagostanje.

Očita spoved Indipendente, se je vršila minoli teden v redakciji lista, prišli so trije spoštovani možje iz okolice g. g. Nadlišek, Parič in Nadališek, ter tirjali, naj prekličé laži v svojem listu, ko je pisaril in blatil pošteno okrožnico volilcev. Sam renegat Matkovič je rekel, da on ni prestavil okrožnice iz slovenskega v laški jezik, ampak, da je to neka druga oseba iz priznanosti storila, da on ne umeje slovenski i. t. d. Poizvedeli smo, da je uradništvo umazanega lahonskega lista naprosilo nekega poštenega slovenskega učitelja v Trstu, naj prevcede v laški jezik omenjeno okrožnico, toda odrekel je in pristavil, da nikdar tega ne stori on i noben pošteni Slovenec.

Al kaj mislite, kam se je obernelo uradništvo? — kakor kameli v puščavi diši od daleč voda, enako renegatom izdajice; na Proseku se je prevela okrožnica iz slovensčine v laščino po neki osebi, katero imamo uže zdavnej mej izdajice vpisano. Indipendente naj si kupi par slovarjev, da ne bode kozlov v svoj iredentovski list postavljaj, in strašil žide, kterim nobeden nič neče. Naš je narod, dežela naša, spoštujemo naseljene ptujce, a nikdar ne dopustimo, da bi nam ptujec v naši hiši gospodaril, prešli so časi, ko je naš narod radovoljno jarem nosil.

Slovenske knjige raznih vrst se dobivajo na prodaj v Trstu blizu borse št. 12 v prodajalnici gospoda Raffaella. On sam lepo slovenski govori, da se lahko vsak ž njim zgovori in razloži svoje želje.

G. Raffaelli ie oskrbel za priprosto ljudstvo posebno veliko knjig, tu je prilika dana, da ni treba po svetu pisariti po knjige kakor je doslej bilo. G. Raffaelli oskrbuje tudi knjige, kterih še nema, po najnižji ceni in hitro. Zatoraj priporočamo knjižno zalogo našim okoličanom in bližnjim Kraševcem prav gorko.

Književnost.

„Slovanski Almanah“, lična knjiga, leži pred nami, vabljava uže zato, ker so vse veje slovanskega naroda razen Poljakov v njej lično rastle.

„Slovanski Almanah“ je raznovrstna prava dušna hrana slovanski inteligenci. Z veseljem ga pozdravljamo in veseli nas imenik naročnikov, ker je prav slovenski narod, naj manjša vejica velikega debla, naj obilniše zastopan.

V „Sl. Almanahu“ Slovan lahko primerjava narečja ter sodi o njih.

Mi priporočamo knjigo vsem Slovencem, kateri se le količkaj zanimajo za domačo literaturo, ne smelo bi je manjkati v nobenej knjižnici in nobenem društvu. Dobiva se po 1 gl. 60 kr. pri izdatelju Radivoju Pozniku (Wien VIII. Floriangasse 17.)